

NETIKĖTA ITALIJOS VYRIAUSYBĖS KRIZĖ

Ališauskas, K. 7 2 69
 7312 S. Washtenaw Ave.
 CHICAGO, ILL., 60629

OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRAI LEIDŽIAMAS TIK VIENAS KELIAS

Kultūrinių mainų idėja, kiek ji bebūtų buvusi dabartiniuose Lietuvos kultūrininkų sluoksniuose puoselėta, susilaukė pritrėkiančio smūgio. Tai įvyko šio mėnesio pradžioje, Vilniuje sušauktajame kultūrininkų suvažiavime. Smūgis krito iš komunistų partijos kanceliarijos, kur lemiama žodį tuose reikaluose turintieji ortodoksai sutaisė neva suvažiavimo laisvą partijos centro komitetui. Laiskas, parašytas tipišku partijos kanceliariiniu stilium, viešai paskelbtas, kaip suvažiavimo dievažiūjimas partijos šventajam Leninui ir jo žiniams Kremliuje.

Laiske Lietuvos kultūrininkų vardu priesaikaujama, kad kas tik dora kultūros srityje Lietuvoje laimėta, tai tik komunistų partijos globoje. „Kultūra“, sako, „respublikoje vystėsi marksizmo-leninizmo pagrindu, rėmėsi revoliucinėmis ir demokratinėmis liaudies tradicijomis, glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis broliškomis tarybinėmis kultūromis“.

Toliau dar gražiau:

„Komunistų partijos išauklėti tarybiniai rašytojai, meno ir kultūros veikėjai kuria politiškai brandžius, meniškai meistriškus kūrinius. Aštrią ideologinę kovą, kuris vyksta pasaulyje, jie užima principinę-lenininę poziciją, moka duoti teisingą partinį įvertinimą sudėtingiems pasaulinės kultūros reiškiniams. Visa savo kūryba Lietuvos kultūrinio fronto veikėjai ištikimai tarnauja partijai, padeda auklėti plačiasias darbo žmonių mases klasinio solidarumo, nesutaikomos kovos prieš imperializmą, prieš buržuazinę ideologiją dvasioje, siekia deramai prisidėti prie TSKP kovos už tarptautinio darbininkų judėjimo vienybę ir susitelkimą marksizmo-leninizmo pagrindu“.

„Komunistinis partiškumas, liaudiškumas, leninis nesutaikomumas su betkokiais buržuazinės ideologijos pasireiškimais buvo, yra ir bus pagrindiniai kultūrinės statybos ir meninės kūrybos principai“.

Visas kultūros švietimo įstaigų darbo turinys nukreiptas į tai, kad būtų stiprinami komunistinės moralės principai, formuojama darbo žmonių mokslinė-materialistinė pasaulėžiūra, kad jaunimas, darbininkai, kolūkiečiai, inteligentija būtų auklėjami tautų draugystės, proletarinio internacionalizmo, nesitaikstymo su betkokiais buržuazinio nacionalizmo pasireiškimais dvasia“.

Negana to. Partijos kanceliarija sutaisė suvažiavimui ir „kreipimąsi“ į visus kitus kultūrininkus Lietuvoje, kurių suvažiavime nebuvo. Ten sako: „...kiekvieno rašytojo, meno darbuotojo pareiga — savo talentą geriausiai kūrybineis jėgoms skirti būtent komunistinės visuomenės sukūrimui. Tai ypač svarbu mums nepamiršti šiandien, pastrėjusios ideologinės kovos sąlygomis, kai buržuazinės ideologijos atstovai atkakliai ieško spragų, kuriomis pasinaudoję, galėtų vykdyti ideologines diversijas. Tarybų Lietuvos kultūros darbuotojų suvažiavimo dalyviai, atstovaujantys respublikos meno bei kultūros darbuotojams, tvirtai pareiškia: mūsų kelias — su liaudim, su komunistų partija, ir nėra tokios jėgos, kuri galėtų mus iškreipti iš pasirinkto kelio“.

Tai yra nedviprasmiškas įspėjimas, kad bet koki kultūrininkų mainų suvažiavimai turi būti neatidėliojant pamiršti, jeigu kas

IŠ VISO PASAULIO

CLEVELANDAS. — Penktadienį per Ohio praslinko staigi audra, palikusi daug žalos. Erie ežere buvo apversta daug valčių. Nuo audros žuvo 19 asmenų ir 300 buvo sužeisti. Kilo potvyniai, padarę milijonus dolerių nuostolių.

SAIGONAS. — Vos amerikiečiams pradėjus džiaugtis, kad komunistai sulėtino savo puolimus Pietų Vietname, sekmdienį jie vėl apšaudė raketomis ir minosvaisiais 40 karinių bazių ir miestų. Saigono upėje buvo nuskandintas prekinis laivas.

LIMA. — Peru vyriausybė pasidžiaugė Amerikos paskelbta žinia, jog Amerika nima draudimą parduoti Peru ginklus. Dabar, — sako Peru vyriausybė, — vėl studijuojama galimybė prezidento Nixono pasiuntinui Rockefelleriui atvykti į Peru.

SAN SALVADORAS. — Nors Gvatemala bando santykius tarp Honduro ir San Salvadoro sutvarkyti, tačiau šeštadienį Honduro kariuomenės dalinys peržengė San Salvadoro sieną, bet buvęs vėl išstumtas San Salvadoro kariuomenės. Nuostolių nebūta.

WASHINGTONAS. — Apollo 11 astronautai mėnulyje paliks „Taikos Skydą“ su savo ir prezidento parašais. Skyde bus žodžiai: „Šioje vietoje išlipė žmonės iš Žemės planetos 1969 metais. Mes atvykome taikoje už visą žmoniją“.

„Futbolo krizė“ pamažu praeina

GVATEMALA. — Gvatemalos užsienio reikalų ministeris pasidžiaugė, kad santykiai tarp Honduro ir San Salvadoro gerėja. Jis buvo tarpininkas tarp dviejų susipykusių kaimynų. Santykių pablogėjimo priežastis buvo kelios futbolo rungtynės, kuriose žiūrovai primušė atvykusius lošti svečius.

Stebėtojai nurodo, kad santykiai tarp Honduro ir jame apsigyvenusių san salvadoriečių jau seniai nebuvo geri. Ateiviai buvo persekiojami ir kaltinimai dėl diskriminacijos seniai buvo girdimi abiejų šalių sostinėse. Gvatemalai tarpininkaujant, siena tarp abiejų valstybių buvo dalinai atidaryta ir prekyba vykstanti normaliai. Kiek blogiau yra tai, kad ateityje abiemis dar teks sulošti vienas futbolo rungtynes. Jos vėl gali išaukti naują įtampą.

ir būtų tokių sumanymų turėjęs. Kadangi visi kultūros vertybių kūrėjai prigrasomi kurti tik tai, kas jokiems mainams netinka, ir prigrasomi saugotis nuo visko, kas ne komunistų partijos globoje sukurtas... (E)

Amerikiečių kareivis Vietname apžiūri budistių šventyklą. Jis nustebė pamatęs, kad Budos statula nėra paprasta bronzinė, bet spalvota, papušta paveikslais ir elektros lemputėmis.

IŠ VLIKO TARYBOS SUSIRINKIMO Ragina bendradarbiauti su ukrainiečiais

Birželio 23 d. Vliko tarybos susirinkimo darbotvarkėje buvo keturios temos: 1) Vliko valdybos darbai nuo praėjusio (bal. 11) iki šio tarybos susirinkimo, 2) Vliko veiklai lėšų telkimo reorganizacijos projektas, 3) Vliko memorandumas ryšium su pasitarimais dėl Europos saugumo ir 4) lietuvių-ukrainiečių bendradarbiavimas pastangose dėl laisvės. Pirmąją temą apžvalginį pranešimą pateikė Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, o kitus dalykus, kalbėdamas Tautos Fondo valdybos ar Vliko tarybos politinės-teisų komisijos vardu, nušvietė Stasys Lušys.

Nuo praėjusios tarybos posėdžio valdyba posėdžiavo penkis kartus.

Ryšium su birželiniais minėjimais valdyba paskelbė atitinkamą atsisveikinimą. Pasirengta išleisti du leidiniai. Vienas — brošiūros „Lithuania: How Much We Know About Her?“ Jos turinys bus tiksliau pritaikytas atsakyti į pavadinime keliamąjį klausimą. Brošiūros numatoma leisti 50 tūkstančių. Kas ją naudosis (informacijai apie Lietuvą) skleisti tarp nelietuvių bus prašomi parūpinti ir lėšų spausdinimo bei persiuntimo išlaidoms, — bent po 10 centų už brošiūrą.

Antros leidinys tai minėtasis dokumentų rinkinys apie 1939 metų Ryšių Europai pasidalinti, apie Lietuvos aneksiją, apie jos nepripažinimą ir kt., — iš viso 162 dokumentai. Kai tik bus parašytas įvadas, rinkinys bus atiduotas spausdinti.

Vliko taryba pritarė TF valdybos vicepirmininko S. Lušio pagrindiniais bruožais išdėstytam planui, kuriuo numatoma patikslinti ligšiolinę lėšų Vliko veiklai telkimo sistemą.

Kalbėdamas kaip Vliko tarybos politinės bei teisų komisijos pirmininkas, S. Lušys pranešė tarybai, kad komisija yra paruošusi projektą memorandumo, kurį Vlikas numato įteikti atitinkamoms vyriausybėms bei institucijoms ryšium su pradedamais Vakarų valstybių ir Sov. S-gos pasitarimais Europos saugumo reikalais.

Dėl bendradarbiavimo su ukrainiečiais komisija patyrusi, kad tam reikalui Vlike jau seniai skiriama atitinkamo dėmesio: ukrainiečių laikraščiams siunčiami Eltos biuleteniai, lankomasi vienu pas kitus į ne-

Mirė Z. Žemaitis

Birželio 24 d. Vilniuje nuo širdies smūgio mirė profesorius Zigmas Žemaitis, beveik baigdamas 85-tus amžiaus metus. „Jo gyvenimas — dalis mūsų tautos istorijos“, — kalbėjo dabartinis Vilniaus universiteto rektorius, didžiulei miniai atlydėjęs vėlionį prie kapo Rasų kapinėse. Matematika buvo prof. Žemaičio mokslo sritis, bet ir joje jis buvo daugiau mokytojas, negu mokslininkas tyrinėtojas. Šalia to, jis buvo plačių akiračių visuomenininkas.

Jis buvo ne tik Lietuvos universiteto užomazgos vienas organizatorius, bet sukosi ir teatralų, net muzikų pradiniuose sambūriuose, Vilniui Vaduoti S-goj, šaulių S-goj ir net civilinės aviacijos skatintojų tarpe. Pastaraisiais laikais, jei klausiamas, atkišdavo komplimentą ir bolševikinei santvarkai, bet prie darbų tęsėjo išsilaikyti vis tokių, kurie visokiose santvarkose reikalingi ir naudingi. (E)

TOKIJO. — Viena japonų medžio apdirbimo bendrovė pasirašė sutartį su Amerikos U.S. Plywood-Champion Papers bendrove pirkti už 40 milijonų dolerių miško medžiagos per ateinančius 15 metų.

Komunistai Vietname dažnai sugadina amerikiečių ryšinių laidus. Marinių kareivis taiso karinio telefono vielas.

Naikintuvas Evans taps taikiniu

SUBIC BAY. — Naikintuvas „Evans“, kuris susidūręs su australų lėktuvnešiu buvo perskeltas per pusę, išimtas iš karinės tarnybos specialiose ceremonijose.

Nuleidus Amerikos vėliavą, sveika likusi laivo dalis buvo perduota, kaip plaukiojantis taikinis, kitoms laivyno grupėms, stovinėms Filipinuose. Laivo smaigalys nuskendo tuoj po susidūrimo, o užpakalys dabar atliks taikinio pareigas. Vienas admirolas kalboje pasidžiaugė tokiu laivo paskyrimu. Tai esą geriausia, negu tapti skutimosi peiliuokais.

„Evans“ laivas išbuvo JAV laivyno tarnyboje 24 metus.

ITALŲ SOCIALISTAMS SUSKILUS TURĖJO PASITRAUKTI VYRIAUSYBĖ

ROMA. — Koalicinė Italijos vyriausybė, išsilaikiusi valdžioje šešis mėnesius, atsistatydino dėl socialistų skilimo. Vyriausybės premjeras Mariano Rumor buvo paprašytas prezidento Saragato eiti pareigas iki naujos vyriausybės sudarymo, tačiau tai bus nelengvas uždavinys. Vyriausybė susidėjo iš krikščionių demokratų, socialistų ir respublikonų. Iš socialistų grupės pasitraukus kairiesiems socialistams, minėtos trys partijos parlamente nebesudaro daugumos. Keturi socialistai ministeriai ir septyni generaliniai sekretoriai iš valdžios pasitraukė.

Tautinė Kinijoje griežtas režimas

TAIPEJUS. — Vakarų korespondentai iš Formozos — Tautinės Kinijos rašo apie didelę pažangą, daromą žemės ūkyje ir pramonėje. Gyventojų uždariai per paskutinį dešimtmetį padvigubėję. Gamyba pakilusi per metus 10%. Statomi nauji fabrikai ir gyventojų namai. Šis žengimas į priekį ekonominėje srityje, tačiau, nesiderinąs su asmeninių laisvių varžymu.

Tautinės Kinijos valdžia visą laiką gyvena karo stovyje, todėl už menkiausias prasizengimus bausmės būna gan kietos. Režimas ypatingai bijąs politinių priešų. Asmenys, įtariamai ryšiais su komunistais, griežčiausiai baudžiami. Televizijos išsiplečimas atnešė į jaunimo galvas naujų idėjų. Policijai įsakyta gaudyti visus, kurių plaukai atrodytų per ilgi ir prievartą juos nukirpti. Daug Taivano studentų, išvykę studijuoti į Japoniją ar Havajus, nebegrįžta namo dėl šitos griežtos sistemos. Sugrįžę dažnai būna tardomi, ieškant, kokius svetimų idėjų studentai pasivežė iš svetimų kraštų. Daug studentų, tik sugrįžę iš studijų, tuoj buvo suimti. Dėl to gali kilti jaunų inteligentų, kurių Tautinė Kinija labai trūksta, pabėgimas iš krašto.

Rusės pamokslas dailininkams

Birželio 19-20 Vilniuje buvo sušauktas Lietuvos dailininkų suvažiavimas. Atėjo suvažiavimui visa vietinė partijos ir administracijos diduomenė, ir atvažiavo viso „es-es-ero“ dailininkų pirmininkė rusė Belasova iš Maskvos. Lietuvos dailininkų pirmininkas J. Kuzminskas išdėstė visas gerąsias dailininkų darbų puses, keliolika kitų dailininkų kalbėjo apie tas ar kitas bėdas ir rūpesčius, o Belasova išrėžė savo reikalavimus: „Mes, tarybiniai (suprask, rusai, E.) dailininkai, nešame revoliucinių tradicijų estafetę ir didžiuojamės didžiąja misija žengti revoliucinio meno priešakyje. Mums menas yra kovos ginklas prieš fašizmą, imperalizmą, prieš reakciją. Menas — tai ne prabanga, o viena sąlygų pastatyti komunizmą“.

Ir pridėjo dar, kad Lenino jubiliejui skiriama paroda turi atspindėti lenininių idėjų pergalę, kad dailininkas savo darbuose turi kelti ypač svarias, reikšmingas temas, — tai esąs kiekvieno dailininko garbės reikalas... Laikraščiuose nėra prasitarta, kokį įspūdį dailininkams padarė tas maskvinės vadovės prigrasymas „neužiimti niekais“, o tik

Italijos socialistai ilgą laiką buvo suskildę į socialdemokratų ir kairiuosius socialistus, vadovaujamus dabar pasitraukusio užsienio reikalų ministerio Pietro Nenni. Socialdemokratams ilgą laiką vadovavo dabartinis Italijos prezidentas Giuseppe Saragat. Jam pavyko 1966 metų spalio mėnesį abi socialistų grupes suvienyti. Susivieniję socialistai tapo antra stipriausia koalicinės vyriausybės partija.

Kairie ir dešinieji socialistai nebuvo visiškai vieningi daugelyje atvejų. Abiejose grupėse buvo žmonių priešingų tam sušildimui į vieną partiją. Kairieji socialistai buvo linkę bendradarbiauti ne su krikščionimis demokratais, bet su komunistais. Liepos 4 d. partijos centro komitetas atmetė užsienio reikalų ministerio Pietro Nenni paruoštą rezoliuciją, remiančią koaliciją su krikščionimis demokratais. Tada jis pasitraukė iš partijos pirmininko vietos.

Socialistų partijoje jau senokai vyko varžybos dėl partijos vado vietos. Svarbiausiu Nennio konkurentu buvo vicepremjeras vyriausybėje Francesco de Martino. Jam pagaliau pavyko gauti centro komitete daugumą. Nennio rezoliucija buvo atmetta 67 balsais prieš 52. De Martino atsakala dabar paskelbė savo programą, kurioje numatomas glaudesnis bendradarbiavimas su Italijos komunistų partija. Nennio šalininkai tvirtina, kad komunistams dabar paliktas atviras kelias į socialistų kontrolę.

Pietro Nenni paskelbė, kad jis pasitraukia iš politikos ir viešojo gyvenimo, kur jam teko būti virš 40 metų.

Prezidentui Saragatui gali tekti skelbti naujus parlamento rinkimus, jei krikščionims demokratams nepavyks sulipdyti naujos valdžios, kuri turėtų parlamente daugumą. Dešinieji socialistai nebūtinai tiek atstovų, kad galėtų daug padėti savo partneriams, o su kairiaisiais socialistais krikščionys demokratai koalicijon eiti nenori.

— The Story of Captive Lithuania, Lietuvos atstovo Vašingtone Juozo Kajecko paskaita, skaityta Marylando International Club of Annapolis, yra atspausdinta (mimeografu, 14 psl.), kaip atskiras pasiuntinybės leidinys. (E)

bėgti paskui jos „misionierius“. Tuo tarpu architektų pirminkas apgailestavo, kad nėra kas sukurti naujoms operos rūmams numatytą vitražą. Vitražistas Stoškus sakėsi, kad jie, vitražistai, turį didelių užsakyimų „šalies sostinėje“ (Maskvoj) ir jau pradėję ruošti Tokio parodai. Skulptorius G. Jokubonis tvirtino, kad geriausi skulptorių darbai esą tie, kurie skulpturas maskvinės vadovės prigrasymas „neužiimti niekais“, o tik

LIETUVIAI VOKIETIJOJE

Konfirmacija Vasario 16 Gimnazijoje

Birželio 1 d. (sekmadienį) Lietuvos Vasario 16 gimnazijos evangelikų moksleivių gyvenime buvo nepaprasta diena. Gimnazijos evangelikų kapelionas kun. Juozas Urdzė iš Bad Godesbergo konfirmavo Hüttenfeldo evangelikų bažnyčioje dvi konfirmantes Zelmą ir Irmą Dilbaites, Dilbų šeima, prieš dešimt metų atvykusi iš okupuotos Lietuvos, konfirmacijoj buvo gausiai atstovaujama. Seimoje yra trys vaikai ir visi trys lanko lietuvių Vasario 16 gimnaziją. Edvinas yra šeštoj, Zelma penktaj ir Irma trečioj klasėj. Tai šeima ir blogiausiai laikais okupuotoj Lietuvoj išlaikė savo krikščionišką padorumą, o čia Vokietijoje savo prisirišimą prie lietuviškos tėviškės, kalbos ir papročių. Lietuviškumas yra pasilikęs ir vaikų tarpe, nes jie tarp savęs ir namuose kalba lietuviškai.

Po pamaldų įvyko bendra šventa Vakarienių su naujais bažnyčios nariais ir po pamaldų buvo padaryta bendrų nuotraukų prisiminimui.

Po pietų buvo suruošta kavutė tėvams ir kviestims svečiams. Susirinko apie 50 asmenų, kurių tarpe buvo kun. J. Urdzė, mokytojai K. Mortgabis, Motgabienė, E. Tamosaitienė, A. Verselis, Tamosaitytė, Krašto Valdybos ir Kuratorijos sekretorė Ona Bartusevičienė, Krašto Valdybos reikalų vedėjas ir Kuratorijos vicepirmininkas teisininkas Justinas Lukošius, konfirmantų tėveliai, Liorencių ir Musteikių šeimos. Kavutė praėjo labai jaukioje nuotaikoje. Visi jautėsi savųjų tarpe ir greitai valgykloje pasipylė nuosirdūs pokyliai.

Jaunimo Ratelio vadovas mok. Fr. Skerys tarė įžanginį žodį. Jis širdingai pasveikino abi konfirmantes ir jas priėmė

pinlateisiais Jaunimo Ratelio nariais.

Iteikdamas joms lietuvių literatūrinę kalbą išleistą Naująjį Testamentą su įrašu "kasdieniniam vartojimui", (jo ir kun. J. Urdzės parašais) palinkėjo, kad visą savo gyvenimą palaikytų ryšius su lietuvių evangelikų bažnyčia.

Mokytojas Fr. Skerys priminė konfirmantėms, kad visuomenėje dalykuose mums būtinos trys vertybės, būtent: amžinoji šviesa, lietuviška dvasia ir krikščioniška širdis.

Globokite ir saugokite šias tris vertybes visur, kur tik būsite, tai pasiliks didi palaima savo tautai ir lietuvių dvasiai. Kadangi Irma Dilbaitė dar priklauso skautų organizacijai, tai mokyt. Fr. Skerys ją prašė visą gyvenimą vadovautis šūkiu: "Dievui, tėvynei ir artimui!" Nes žmogaus aukščiausias tikslas yra visą gyvenimą gyventi Dievo garbei, savo Tėvynei Lietuvai ir artimui.

Gimnazijos direktorius V. Natkevičius tą dieną buvo išvykęs su ekskursantais ir per mokyt. Fr. Skerį, prašė pasveikinti konfirmantes ir joms leido įteikti piniginę dovaną.

Raštu sveikino Lietuvių Evangelikų Liuteronų Vyriausios Bažnyčios Tarybos pirmininkas senjoras kun. A. Keleris ir palinkėjo konfirmantėms palaimos jų tolimesniame krikščioniškame kelyje. Kaip mažiaž pasveikinimą jis atsiuntė konfirmacijos kavutei pinigų iš Bažnyčios kasos.

Taip pat raštu sveikino buvęs Vasario 16 gimnazijos mokinys Ervinas Lengvinas iš Gönningen; atsiuntė gana stambiają auką konfirmacijos šventei ir prašė konfirmantėms perduoti gėlių. Jis daug sveikinimų ir geriausių linkėjimų atėičiai perdavė konfir-

Pirmoj eilėj iš kairės į deš.: Jonas Dilba, Dilbienė, Česnienė (Dilbienės mamytė), Borchertienė (Jono Dilbos sesuo), konfirmantės Zelma ir Irma Dilbaitės, o už jų brolis Edvinas Dilba. Antrojo eilėj: Evangelikų Jaunimo Ratelio vadovas mokyt. Fr. Skerys, Jonas Česna (Dilbienės brolis) ir kunigas Juozas Urdzė. Nuotrauka Hertos Motgabienės

mantėm, Dilbų šeimai ir visiems kitiems, kurie dalyvavo konfirmacijos pobūvyje.

Dar žodžiu sveikino Krašto Valdybos reikalų vedėjas J. Lukošius savo ir katalikų kapeliono kunigo J. Riaubūno vardu, kuris tą dieną negalėjo dalyvauti konfirmacijos kavutėje. Kreipdamasis į konfirmantes jis pasakė: "Jūs gyvenate savo amžiaus pavasarį, fizinio bei dvasinio augimo bei pražydimo metą. Kaip pavasaris yra pats gražiausias metų laikas, taip jaunystė yra žaviausias žmogaus gyvenimo laikotarpis. Tačiau jis nėra be pavojų. Šiandien Jums didelė šventė — buvote išskilingai priimtos į krikščionišką bendruomenę. Tuo pačiu Jums tapo įduotas į rankas stiprus vaiviras. Linkiu juo uoliai naudotis, kad nugalėtumėte visus pavojus ir išaugtumėte doros mergaitės bei moterys, kuriomis didžiutuojasi Bažnyčia, džiaugtųsi tėveliai, tauta ir visa lietuviška visuomenė.

Kalbėtojas įteikė kun. kapeliono dovanėlę — knygutę. Pabaigoje mokyt. Fr. Skerys išreiškė padėką Dilbų šeimai, senjorai kun. A. Keleriiui ir Ervinui Lengvinui, kurie padengė visas su konfirmacija ir kavute surištas išlaidas. Taip pat padėkojo visiems svečiams už atsilankymą ir mokiniams, kurie prisidėjo darbu prie šios šventės paruošimo. Su giesme: "Mielas jaunime, viltie būsimosios gadynės" ir malda, kurią sukalbėjo kun. J. Urdzė už mūsų gimnaziją bei po visų pasaulį išblaškytus tautiečius, ir už mūsų brangią Tėvynę Lietuvą, buvo užbaigta ši lietuviška konfirmacijos šventė.

Fr. Sk.

Daug nenumatytų pavojų mėnulyje

NASA (Nacional. Aeronautikos ir Erdvių Administracijos) administratorius Dr. Thomas Paine perspėja amerikiečius nebūti per dideliais optimistais dėl ateinančios liepos 20 dienos, kai astronautai Armstrong ir Aldrich nusileis ant mėnulio paviršiaus. Daug pavojų ten slėpi. Visų jų neįmanoma išvengti. Labai galimas dalykas, kad mūsų pirmas bandymas nutūpti mėnulyje nebus sėkmingas, jis perspėjė.

Jei nusileidžiamasis vežimas (Luna module) nutūps neišbalansuotas arba benutūpiant susigadins, atsimuš į akmenis luitą ar nuslys į kraterį, jis nebegalės pakilti, o Apollo 11 erdvėlaivis negalės pagelbėti, o Apollo 12 gelbėjimo misiją būtų persunku išsiųsti.

Greita priemonė gauti sau žmoną

Kaip Vincas Krėvė pasipiršo

Įžymusis rašytojas Vincas Krėvė - Mickevičius (gimęs 1882 m. miręs 1954 m.), baigęs universitetą, negalėjo gauti darbo Lietuvoje, tad mokytojavo Užkaukazy Baku gimnazijoje. Ten jis vedė pasiturinčios karaimų šeimos gražią mergaitę Oną Mariją.

Aktorė T. Vaičiūnienė "Kultūros Baruose" (1969 m. nr. 1) parašė, ką jai apie Vincą Krėvę pasipiršimą papasakojo pati Ona Marija.

T. Vaičiūnienė taip rašo: "Tėvai jau buvo numatę jai tautietį, turtinę ir, jų supratimu, daug tinkamesnį jaunikį,

negu kažkoks mažutėlis (V. Krėvė buvo labai mažo ūkio. Red.), iš kažkur atvykęs (V. Krėvė tuo metu mokytojavo Baku miesto gimnazijoje). Jie priešinosi jų draugystei, o tuo labiau vedyboms. Bet Vincas Krėvė, būdamas užsispyręs dūškas, nenusileido ir atkakliai kovojo dėl savo meilės.

"Vieną kartą sėdžiu sode lyje prie mūsų namų ir skaitau knygą. — pasakojo Ona Marija, — tik staiga Vika (ji visuomet taip vadindavo savo vyrą) peršoka per tvorą, prieina prie manęs, išsitraukia iš kišenės brauninę ir sako: "Tekėsi už manęs, ar ne? Jeigu netekėsi, tuojau nusišausiu!" Jūs tik pagalvokit, koks siaubas! Aš mirtinai išsigandau ir čia pat pasakiau: "Tekėsiu, tekėsiu, tik susimildamas paslėpk ginklą". Jūs gi žinot, koks Vika užsispyręs. Na, ką aš turėjau daryti? Ir ištėkėjau".

UODEGA PRIE GOMULKOS

Ponia draugė Malinowska grįžo iš valdiškos maisto produktų krautuvės tuščiu krepšiu nešina ir labai įsiutusi.

"Viso to man jau iki nosies skylučių! Ji emė šaukti vyrui. Kur nepasisuksi, uodegos, uodegos ir uodegos! Niekur priltipti neįmanoma. Negaliu taip toliau gyventi!" Pagaliau desperacijoj sušuko: "Tas jiems veltui nepraeis! Atsikeršysiu už visas kančias!" ir pastvėrusi ilgą virtuvės peilį išbėgo pro duris tiesiai į partijos CK ir Gomulkos rūmus...

Po valandos žmona grįžo visiškai nusiraminiusi. Vyras atsargiai paklausė: "Ką? Atsikeršijai?"

Pritrėkstu balsu žmona atsakė: "Ale kur tau! Kaip prie jo prieisi, kada uodega nusitęsusi per pusę mylios!

Iš kairės į dešinę: Liorencienė, Evangelikų Jaunimo Ratelio pirmininkas Gintaras Radionovas, šalia Krašto Valdybos ir Kuratorijos sekretorė Ona Bartusevičienė, gim. Hermanaitė; viršuj Liorencas, Borchertienė, Jonas Česna, Edvinas Dilba, tarp durų Krašto Valdybos reikalų vedėjas ir Kuratorijos vicepirmininkas teisininkas Justinas Lukošius, Jonas Dilba, kunigas Juozas Urdzė, apačioj mokyt. A. Verselis, toliau mokyt. Fr. Skerys; apačioj mokyt. K. Mortgabis, Antanas Mikalauskas, ponia Verselienė. Vidury matosi ponia Dilbienė ir Česnienė. Priekyje abi konfirmantės Zelma ir Irma Dilbaitės.

What if we told you to cough up \$18.75 or else?

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

HIGH RATES
4.75% Per annum on regular Savings
5.25% Per annum on investment bonus
Savings Insured to \$15,000.00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Ave., Chicago, Illinois 60632

We Offer To Savers
SAVINGS CERTIFICATE
5 1/4% 6 or 12 MONTH \$10,000 or MORE
4 3/4% Passbook Savings Accounts
5% 6 or 12 MONTH \$5,000 or MORE
Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$10,000.00, and thereafter in multiples of \$1,000.00. Earnings are paid at maturity.
Paid Quarterly
Computed and Paid as of Mar. 31 — June 30 Sept. 30 — Dec. 31
Savings certificates issued for six months or one year—in minimum amounts of \$5,000.00, and thereafter in multiples of \$500.00. Earnings are paid at maturity.
Mutual Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
2212 W. CERMAK RD., Chicago, Ill. 60608
Virginia 7-7747
PETER KAZANIAN, PRESIDENT

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Kun. J. Urdzė laimina konfirmantes Irmą ir Zelmą Dilbaites.

KAZYS ALISAUSKAS

KARO MOKYKLA

Siais metais aukanka 50 metų kai Lietuvoje, laikinoje sostinėje Kaune, buvo įsteigta karo mokykla. 1919 m. sausio 25 d. krašto apsaugos ministeris karn. M. Velykis, mokyklos viršininkas paskyrė karn. (vėliau generolas) J. Galvydį-Bikauską, o jo pavaduotoju karn. P. Tvaroną. Tai buvo pirmieji mokyklos organizatoriai, jų paskyrimo data laikoma karo mokyklos įsikūrimo pradžia. Spaudoje, 50 metų sukaktis praėjo nepastebėta. Tad leiskite dabar, nors trumpai priminti gerb. Naujųjų skaitytojams.

Pirmiausia mokyklos viršininkui ir jo padėjėjui reikėjo surasti mokyklai: patalpas, lektorius, gauti ginklų, rūbų ir kitų mokymui reikalingų priemonių. Tuo laiku valstybei vos pradėdant organizuotis — buvo sunkus uždavinys. Esamos tuo laiku sąlygos, grėšė pavojus būti Lietuvai bolševikų užimtai, reikalavo skubiai veikti.

Pirmiausias bendradarbiais organizuojant mokyklą buvo: mokyklos adjutantas karn. B. Jakutis, vyresnysis instruktorius, inžinierius art. karn. St. Dirmanas ir ūkio viršininkas karn. Daulknys. Vėliau buvo paskirta daugiau instruktorių karininkų: Barkauskas, M. Jagučauskis, E. Gornas, K. Musteikis, J. Sutkus ir Juozaitis.

Mokykla buvo surinkta kovo 8 d., mokymas prasidėjo kovo 11 d., paruošiamieji darbai užtruko, reikėjo vis atidėti mokinių surinkimo laiką. Priimta buvo 124 mokiniai, pasiryžėliai

kovai už Lietuvos laisvę. Priėmimas vyko labai greitai, užtruko vos porą valandų. Sveikata tikrino daktaras Šliūžas; dirstelėję, paklausė — ar esi sveiktas, ir tuoj kalbėjo su sekančiu. Vienos iš karininkų teiravosi kokį mokslą esi baigęs — tai buvo visas patikrinimas.

Surinktieji daugumoje buvo atvykę iš kariuomenės dalių: 1, 2 pėst. pulkų, gusarų pulko, Panevėžio atskiro bataliono, ir tik keleta iš kariuomenės įstaigų. Dauguma jau dalyvavo kovose su bolševikais prie Kėdainių, Jiezno ir Alytaus — tad nebuvo naujokai. Nei vienas nebuvo mundiruotas, visi dėvėjo nuosavus rūbus, kai kurie buvo su gerokai padėvėtais rūbais.

Savo kilme, jų buvo iš visos Lietuvos, daugiausia buvo marijampoliečių ir panevėziečių. Panevėziečiai atrodė daugiausia vargo patyrę, bet buvo užvis linksmiausi — geriausioje nuotainioje. Jie įgijo gerą patyrimą partizaninėje kovoje su rusų bolševikais, vykdė "ekspedicijas" (puolimus) į priešo užnugarį, padarydami bolševikams daug žalos.

Daugumą sudarė moksleiviai — gimnazistai vyresniųjų klasių, bet buvo studentų, abiturientų ir mokytojų. Jų tarpe buvo ateitininkų, aušrininkų ir pavaršarininkų, vyravo tarpusavio didelė draugystė ir meilė Tėvynei Lietuvai, kurią jie susirinko ginti.

Mokymas buvo intensyvus. Už vis daugiausia buvo mokoma: taktikos, rikiuotės ir šaudybos.

Taktiką mokė karn. Pr. Tvaronas, šaudybą mokyklos viršininkas Galvydis-Bikauskas, lietuvių kalbą — poetas Faustas Kirša, Darbas sekėsi. Kai tik pasitaikydavo kokia nors mokymo sritis, sudėtingesnė — sunkesnė ir surišta su technika, tai buvo pavedama mokyti karn. St. Dirmanui. Tai buvo vienintelis karininkas su aukštuoju mokslu karo mokykloje.

Mokyklą dažnai lankė vyriausias karo vadas generolas S. Zukauskas, kuris imponuodavo savo išvaizda, laikysena ir energija. Kalbėdavo trumpai, bet drūtai, tarena aiškiai, stiprus balsas. Netiesa, kad jisai nemokėjo lietuviškai, jam tik trūkdavo naujadarių žodžių, reikalui esant, paklausdavo, sužinojęs tuoj pat keletą kartų pakartodavo ir nepamiršdavo. Atidžiai sekė mokyklos vykdomus lauko pratimus, duodavo daug praktiškų nurodymų.

Dažnas svečias mokykloje buvo prancūzų misijos viršininkas pulk. Reboul. Jo paskirti 4 puskarininkai mokė gimnastiką, be priekaištų buvo mandagūs vyrai.

Pirmoji laida išbuvo mokykloje nepilnus 4 mėnesius. Vyr. karo vadas reikalavo greičiau išleisti, sakdamas "man reikalingi karininkai karo lauke". Išleidimas įvyko 1919 m. liepos 6 diena, baigė 96. Kariuomenė buvo didinama, karininkų vis trūko, tad antroji laida buvo surinkta didesnė, ją baigė 224, išleista buvo tą patį metų gruodžio 16 dieną. Trečia ir ketvirtoji karo mokyklos laidos buvo mažesnės. Iki 1940 m. Lietuvos okupacijos, karo mokykla išleido 21 karo karininkų laidą ir 16 aspi-

POKALBIS SU WISCONSINO LIETUVIAIS

Kodėl žiomet turima ypatingai skaitlingai dalyvauti Wisconsinio Lietuvių Dienoje?

Malonūs Amerikos lietuviai, gyvenantieji Wisconsinio valstybėje!

Kurie skaitote lietuvių periodinę spaudą, visi žinote, kad atgaivinta Lietuvių Diena Wisconsinio įgavo naują atspalvį. Ji daug kuo išsiskiria iš ankščiau buvusių Lietuvių Dienų.

Kiti tautiečiai dar ir šiandien

rantų — atsargos karininkų laidų. Tikslus skaičius baigusiu karo mokyklą nepavyko sužinoti. Žinios liko Lietuvoje.

Kovoje dėl Lietuvos laisvės 1919—1920 m. žuvo 32 karininkai, baigė Lietuvos karo mokyklą. Vien pirmos laidos žuvo 6 karininkai. Užvis daugiausia žuvo bolševikmečiais 1940—1953 m. Buvo tremiami į Sibirą ir vietoje žudoma, 1941 m. birželio 14-15 d. buvo sumita ir išvežta į Sibiro poliarinę sritį apie 500 lietuvių karininkų iš 29-to lietuviško korpo. Tremiami buvo ir seniukai, kaip tai generolai M. Velykis, Radus-Zenkavičius ir kiti, dėl senatvės nebebuvo jau pajėgūs ir veiklūs. Daugelis pajėgesnių — jaunesnieji partizanavo. Charekteringa, kad tarp daugelio partizanų vadų, aktyviausiai pasireiškė kavalerijos leitenantai. Energingi, sunkiai susekami ir sugaunami.

Vienok Lietuva prisikels kada nors, neveltui Ji tiek daug kenčė ir dabar kenčia. Senovės lietuvių patarlė sako: ne tas tvirtas, kuris muša, bet kuris atlaiko. Tad laikykimės ir būkime vieningi.

1945 metų liepos mėn. 18 d. per L. D. Pavergtų Tautų paminėjimą Wisconsinio - Kenoshoje kalbą invokaciją vykęs Pr. Brazys.

Lietuvių Dieną ir Pavergtųjų Tautų Savaitės paminėjimą tebevadina pikniku arba gegužine! Nenuostabu, nes lietuviai, kiek pastebėjau, yra gana konservatyvūs ir laikosi įsikibę senų tradicijų. Ypač tai pastebima vyresniojo amžiaus tautiečių tarpe. Todėl ir noriu su jumis nuoširdžiai pasikalbėti.

Kad atgaivinta Lietuvių Diena įgautų stipresnį politinį atspalvį, koks buvo iki šiol, norėčiau, kad būtų paskelbtas žuvusiųjų Lietuvos laisvės kovotojų — miško brolių testamentas, jų laiškas laisvojo pasaulio lietuviams... Jei apie 15 tūkstančių Wisconsinio gyvenančių lietuvių, kurie tebesupranta savo gimtąją kalbą, gautų tą laišką perskaityti, tada tikrai dideliame Wisconsinio lietuvių skaičiui atgimtų tautinė savigarda. Štai nors trumpa to laiško ištrauka: "Rusiški raudonieji imperialistai įstatė nemažą skaičių Enkavede ir Raudonosios armijos divizijų, kad palaužtų mūsų pasipriešinimą už Lietuvos laisvę. Mes nesulaukdami iš Vakarų pagalbos, kovos lauke mirštame iki paskutinio. Laisvajame pasaulyje gyvenantieji lietuviai liūdykite, kad mūsų krauju suvilgyta Lietuvos žemė atgautų laisvę..."

Štai tikroji priežastis, dėlko Wisconsinio Lietuvių Diena įgavo naują politinį atspalvį. Pavergtų tautų savaitės minėjimą JAV-bėse, kokio pobūdžio jis bebūtų, yra stipriausias ginklas prieš rusišką raudonąjį imperializmą, kuris turi planus visam pasauliui pavergti. Pavergtų tautų minėjimai pasitarnauja ne tik Lietuvos ir kitų paverg-

tųjų tautų laisvės viltims, bet ir šio krašto laisvės reikalui, prieš kurį jau suokalbėja visokios juodos ir raudonos požemio jėgos.

Labai svarbu, kad tokiuose minėjimuose dalyvautų ko didžiausias skaičius žmonių, ypatingai lietuvių, kurie tuos minėjimus organizuoja. Kol Wisconsinio Pavergtų Tautų Savaitės minėjimas bus organizuojamas bendrai visų Rusijos imperializmo pavergtų tautų sudaryto komiteto, mes Wisconsinio lietuviai turime gausiausiai minėjime dalyvauti, nes tai yra visų Wis. lietuvių pareiga ir garbė dalyvauti savoje Lietuvių Dienoje ir Pavergtų Tautų Savaitėje.

Jei nors trečdalis tų lietuvių, kurie per paskutinį gyventojų apklausinėjimą pasisakė esą kilme lietuviai, dalyvautų minėjimo iškilimėse, tai vien iš Wisconsinio susidarytų 5,000 minia. Koks tai būtų laimėjimas Lietuvos ir kitų pavergtų tautų bylai ginti ir ją gyva išlaikyti iki laimėjimo.

Šiuo laiku dar yra išlikę Wisconsinio keturios lietuvių kolonijos su keturiomis parapijomis, kurioms vadovauja lietuviai kunigai.

Aš kreipiuosi į tuos lietuvius, kunigus, prašydamas paskatinti ir savo įtaka paremti savo parapijiečius gausiai dalyvauti Lie-

tuvių Dienoje ir Pavergtų Tautų minėjime.

Kovokime protingai ir solidariai už šio krašto laisvės išlaikymą, už pavergtų tautų išlaisvinimą ir laisvą dvasinį gyvenimą; pildykime Lietuvos Miško Brolių testamentą, nepaisant, kuris kokio įsitikinimo, luomo ar profesijos esame.

Amerikos Lietuvis

POPIEZIUS KALTINA LIBERALUS

Po kelių mėnesių tylos, popiežius per paskutines dvi savaites jau tris kartus prabilo dėl savo perykščios enciklikos gimdymų kontrolės reikalu. Jis pasiaiškino tą encikliką išleides norėdamas apginti "žmogaus asmens kilmingumą". Jis pridūrė, kad "katalikai liberalai, kurie ignoroja tradicijas, gali padaryti griuvėsius".

BIZNIERIAL, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE

PRIPAZIŪSTAMA, KAD PINIGAMS INVESTUOTI, ypač augant infliacijai, geriausia finansinė institucija yra **MUTUAL FONDAS,** suinteresuotiem mielai patarnaus Juezas Audėnas, MF atstovas, gvv. 109 Warwick St., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. 752-0099 arba TA 7-9518

Amerikos krepšinio trenerių suvažiavime Monticello buvo išgerta daug kavos, kurią pilstė graži padavėja Nylda Custodio. Atsilygindami treneriai ją išrinko "Kavos Puoduko Karaliete".

EARN 5 1/4% ON \$10000 PER ANNUM

Standard Federal pays 5 1/4% interest per annum on savings certificates of \$1,000.00 or more. Issued for 6 months. A 90 day gold eagle passbook account which pays 5% per annum (\$50.00 minimum) is also available. Regular passbook savings earn 4 3/4% per annum. Interest is paid quarterly on all accounts.

INTEREST COMPOUNDED DAILY, PAID QUARTERLY

STANDARD FEDERAL

Savings and Loan Association of Chicago
Assets over \$143,000,000.00 ■ Reserves and Surplus over \$11,500,000.00 (more than twice the legal requirements)
Federal Charter ■ Federal Supervision

4192 Archer Avenue at Sacramento ■ Chicago, Illinois 60632 ■ VI7-1140

P.M. • Sat. 9 A.M.—12 Noon. • Wed. — No Business Transacted. HOURS: Mon., Thurs. 9 A.M. — 8 A.M. • Tues., Fri. 9 A.M. — 4

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4% TAUPYMO KNYGELIŲ SASKAITOMS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDRŪMŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.

trims mėnesiams \$4.50
vienam mėnesiui \$1.50

Kanadoje:
metams \$18.00
pusei metų \$10.00
vienam mėnesiui \$2.00

Užsieniuose:
metams \$21.00
pusei metų \$11.50
vienam mėnesiui \$2.50

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.

P pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Kitose JAV vietose:
metams \$16.00
pusei metų \$8.50

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Valijos princas

Praeitais savaitės antradienį Caernavon rūmuose, Valijoje, įvyko nepaprastos ceremonijos, kurių pasiūžūrėti susirinko tūkstančiai žmonių. Kai kurie spėja, jog susirinkusių skaičius siekė apie pusę milijono žiūrovų. Tokių didelių iškilmių nebuvo nuo 1953 metų, kada karalienė Elizabeth II buvo uždėta karūna ir ji tapo Britų imperijos menama valdove.

Antradienio (atseit, liepos 2 d.) iškilmės ir su jomis susijusios ceremonijos įvyko ryšium su karalienės sūnaus Charles oficialiu paskelbimu Valijos princu ir sosto įpėdiniu.

Tokiu būdu nuo tos dienos Charles, kuris dar nėra sulaukęs 20 metų amžiaus, bus vadinamas Valijos princu ir sosto įpėdiniu. Tai reiškia, jog jam kada nors gal teks užimti vis besitraukiančios ir mažėjančios Britų imperijos sostą, — tos imperijos, apie kurią dar nelabai seniai buvo sakoma, jog jos ribose "saulė nenusileidžia".

Ir iš tiesų taip buvo. Dar šio šimtmečio pradžioje Anglijos imperija buvo pati didžiausia: jai priklausė Indija bei kitos kolonijos Azijoje, Afrikoje ir kitur. Kolonijos, kurioms buvo suteiktos teisės (pvz.: Kanada, Pietų Afrika, Australija ir Naujoji Zelandija), palaikė su ja labai tamprus ryšius. Tad ir būdavo taip, kad jei vieno imperijos dalyje saulė leidosi, tai tuo pačiu metu kitoje — ji tekėjo...

Dabar Britų imperija labai susitraukė. Ji gali dar labiau susitraukti, kol naujam Valijos princui ateis eilė užimti sostą.

Dažnai yra keliamas klausimas, kuriems galams iš viso Anglijai yra reikalingas karališkas sostas?

Juk faktas yra tas, kad ten karalius ar karalienė krašto valdymė jokie svarbesnio vaidmens nebevaidina, — tiek jų galia yra apribota. Parlamentas ir įstatymus leidžia ir sudaro vyriausybę kraštui valdyti. Jei vyriausybės vedamai politikai parlamentas nepritaria ir išreiškia nepasitikėjimą, tai vyriausybė turi pasitraukti ir skelbti naujus parlamento rinkimus. Nuo tų rinkimų priklauso naujos valdžios sudarymas. Sostui tik tenka "palaiminti" sudarytą naują valdžią ir oficialiai perkaityti jos paruoštą programą.

Taip dalykams esant, sostą užimams asmuo yra tik savo rūšies dekoracija, kuri kraštui kainuoja kelis milijonus dolerių. Ir vis dėlto anglai nėra linkę nuo tos deko-

IZRAELIS IR KINJA

Abi šios valstybės yra toli nuo Lietuvos. Viena yra už Lietuvą per pusę mažesnė, kita apie 300 kartų už Lietuvą didesnė. Dėl vienos ir antros kivičių su kaimynais šiandien kasdien kalbama ir rašoma. Turint galvoje, kad visa žmonija yra viena bendra šeima, dėlto kaip vystysis tose valstybėse tolimesnė raida, ji viena ar kitaip gali įtakoti ir Lietuvos būklę. Tad šia proga ir aš noriu su naujieniečiais pasidalinti nuomonėmis.

Izraelis - Palestina

Kur šiandien yra žydų atkurtoji valstybė Izraelis, seniau ten buvo maža, skurdi, vos 7,993 ketvirtinių mylių ploto nuoga uolėnų žemė, didumo kaip New Jersey valstybėlė. Ta žemė ilgu siauru ruožu tęsėsi prie rytinio Tarpžemių jūrų pakraščio, nuo Lebano žemiųose iki Sinajaus.

Beveik per 4,000 metų Palestina buvo svetimų užimta, trypta, naikinta visa kas žydams sava ir šventa. Stipraus tikėjimo į jįms Dievo "žadėtą žemę" ir vieningumo dėka atgauta žemė buvo pavadinta Izraelium.

1900 metais pirm dabartinės metskaitos žydų senolis (patriarkas) Abromas su mažu savo genties skaičium apsigyveno Kanane. 1,300 m. egiptėnai juos pavergė; 1,200 m. Mozė visus išvedė iš Egipto nelaisvės į "pažadėtąją žemę" — Palestiną. Nuo čia prasidėjo jų civilizacija. Susimaišę su kanaanitais, jie sudarė 12 genčių. Pirmasis valdovas buvo Saulius 1610 m. p.d.m.;

po jo Dovydas; šio sūnus Salomonas pastatė Jeruzalėje pirmą žydų šventovę (bažnyčią).

725 m. p.d.m. Palestiną pavergė Asirija; 150 m. p.d.m. Babilonija; 50 metų valdė Cyrus, peršas; 63 m. įsiveržė romėnai. Jie valdė per 500 metų, suardė, sudrėpė visą kas žydams buvo šventa.

600 m. d. m. (dabartinės metskaitos) arabai pavergė Palestiną valdė per 400 metų. Po jų trumpai valdė skersioakai (kryžioakai); juos išvijo įsiveržę iš Egipto mameliukai (vergai).

1517 metais valdė turkai. Žydai išsisklaidė po visą žemės rutulį, ir tik 1882 m. iš Europos grįžo keletas šeimų į senolių žemę.

1918 m. britai išgijo turkus. 1947 m. Palestina atskirta nuo arabų; 1948 m. žydai atgavo pilną nepriklausomybę ir savo šalį pavadino Izraeliu.

Kaip matom, žydai išgiti iš savo tėvynės, išsisklaidę po svetimą šalį, niekinami, persekiojami, kankinami, žudomi per tūkstančius metų išliko žydais; nepalūžo, neištizo kaip lietuviai vos išvykę iš pavergtos Lietuvos, kurie sakosi nebegrišią... Tokiems lietuviams vaizdingas pavyzdys — žydų tautos būtovė!

Atgavus laisvę ir susitvėrus pavyzdinę valstybę, Izraelio būklė nėra rami. Juos supa, graso skaitlingos arabų gentys, grasinamos juos išgiti ar išžudyti. Jų stiprumas ir atspara stebėtini: per 6 paras išgijo iš Sinajaus pusiasalio egiptėnus. Ir

racijos atsisakyti. Vadinasi, jie nėra linkę panaikinti sostą ir, sakysime, pasiskelbti respublika.

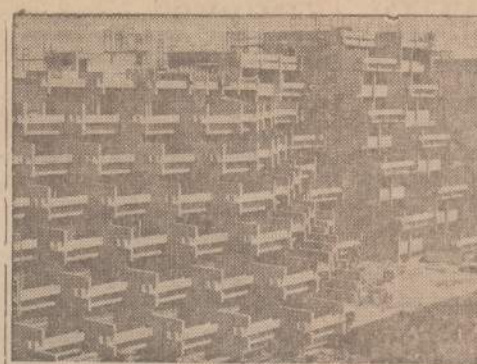
Keli milijonai dolerių, kurie išleidžiami sosto dvarui išlaikyti, sakoma, gyventojų visiškai neapsunkina. O tai dėl to, kad iš sostui priklausančių nuosavybių (daugiausia žemių) gaunamos pajamos esančios žymiai didesnės, negu išleidžiama karališkam dvarui išlaikyti (algoms karaliui ir karalienei, sosto įpėdiniui ir kitiems karališkos šeimos nariams bei jų aptarnavimui).

Karalių galdynė vis dėlto laipsniškai nyksta. Palyginti, visai neseniai buvo devynios galybės karalių, monarchų ir imperatorių, kurie valdė kraštus. O kiek jų dabar beliko?

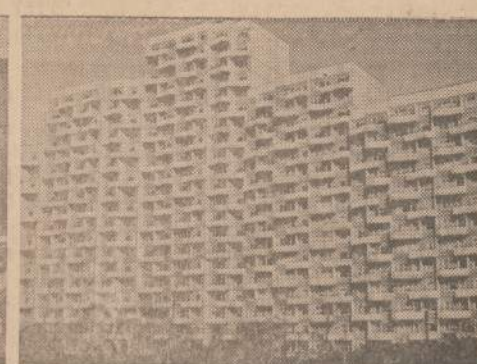
Juos ant vienos rankos pirštų galima suskaityti. Visai galimas daiktas, jog netolimoje ateityje tas skaičius dar labiau sumažės. Tad kas gali pasakyti, ar naujam Valijos princui bus dar lemta užimti Anglijos sostą?

Egipto karalius Farouk, kurį nuvertė nuo sosto dabartinis Egipto valdovas (menamai prezidentas) Nasseris, kartą juokais pasakė, jog galima tikėtis, kad netolimoje ateityje pasaulyje beliks tik penkioms karalienėms: "Gilių karalienė, Bubnų karalienė, Čirvų karalienė, Pikių karalienė ir Anglijos karalienė..."

Ar gali kas užtikrinti, kad tas juokais padarytas spaudai prieš kelis metus nuverstos nuo sosto Farouko pranašavimas neišsipildys?

Žmonijai dauginantis, keičiasi ir žmonių gyvenimo būdas. Vis daugiau statoma įvilius pahašiu namų, kuriuose miestuose gyvena susispaudę žmonės. Viršuje matomi du tokie "aviliai" Muenchene ir Hamburge. Apačioje: Maltoje ir Hong Konge statomi namai.

Žmonijai dauginantis, keičiasi ir žmonių gyvenimo būdas. Vis daugiau statoma įvilius pahašiu namų, kuriuose miestuose gyvena susispaudę žmonės. Viršuje matomi du tokie "aviliai" Muenchene ir Hamburge. Apačioje: Maltoje ir Hong Konge statomi namai.

Tautininkų išvažiavimas į gamtą

Praeitą sekmadienį Detroito tautininkų skyrius surengė išvažiavimą į gamtą — gražioje p. Adams vasarvietėje prie nedidelio ežero. Susirinko apie 50 asmenų nuo aštuoniolikos metų iki dvimėčių. Išvažiavime dalyvavo generolas Jonas Čer-

Kinija

Didumu — žemės plociu — Kinija yra antra po Maskolijos. Su užgrobtom, pavergtom šalimis Maskolija (Rusija) pasidaro milžiniška šalis; vien tik Sibiras užima trečdajį Azijos žemyno su arti 5 milijonų ketvirtinių mylių plotu. Žmonėmis Kinija tris sykius skaitlingesnė už Maskoliją. Teisingumo žvilgiu Sibiras turėtų priklausyti Kinijai, o ne Maskolijai. Kai tik dėl to komunizmas tarp kinų ir maskolijų nedraugėja, o aštrėja. Maskolijos vadaui su Stalinu prieky pavergę Europoje daug šalių norėjo visoms vadovauti, tačiau Kinija, jausdama esanti žmonėmis skaitlingesnė, nepalūžo. Kita svarbi nesutarimo priežastis — sienos klausimas:

Dar carų laikais Maskolija, žinodama Kinijos silpnumą brovėsi į Kiniją, pavėdė geležinkelį per Mandžiuriją, vėliau lino į Mongoliją, sudarė sau palankią "nepriklausomą" Mongoliją, briaunjasi į Sinkiangą žemę.

Maskolijos užimtoji Sibiro žemėje gyvena tautos ne slavų, o mongolų kilmės, daugumoje giminingos kinams: buriatai, čepogai, čukčiai, giliakai, golai, ingušai, jekagirai, jakutai, juitai, kalmukai, koriakai, lamutai,

mančiai mongolai, oročiai, sojunai, solonai, ir kt. ir kt.

Tenka manyti, kad kinai pakę maskolijų valdą Sibire iki pasigamins reikiama atsparai tinkamų ginklų, tada išgūs maskolius lauk iš Azijos nuo Kamčatkos, Vladivostoko iki Uralų kalnų. Kaip jie nūdien kalba: "Azija aziatams priklauso". Nepaisys, kiek ilgai maskolijai gyvena ir kiek ko sukūrė, grūs lauk kaip įsibrovėlius. Kinija pateisintina ginče ir kovoj ne tik dėl valstybės sienų, bet ir tada, kai ji pasiryš išvartyti maskolius iš Azijos.

Maskolija, užsimerkus, kad nematytų savo prasikaltimų, eina prieš Izraelį, remia arabus, nori kad žydai atiduotų jų užimtas sritis, bet ji pati — kur savo kruvinai purviną koją įkėlė, ten liko, primedama užimtiems kraštams savo kalbą, su žergliniu raidynu, siekdama sumaskolinti užimtus kraštus. Maskolijų tikslas kaip Hitlerio — valdyti visą Europą, ir turint galia briautis į kitus žemynus.

Lietuviams dera teikti dvasinę paramą Kinijai ir Izraeliui. Tikintieji virte krikščionimis, turėtų net mylėti žydus. Žydybė — krikščionybės motina.

Pakruojietis

Nius su poniu, rašytojas Vytautas Alantas su poniu, teisėjas Sarka, ūkininkas Jonas Jonynas su poniu ir kt.

Išvažiavimas buvo pajvairintas programa.

Buvęs gimnazijos direktorius Jonas Švoba skaitė paskaitą apie Lietuvos nūdienius poetus. Jonas Švoba yra baigęs istorijos ir literatūros mokslus, nors vėliau daugumoje dėstė istoriją. Tačiau istoriko sintetinis žvilgsnis jam daug pagelbėjo pristatant šiuolaikinius poetus, kaip kad Juditą Vaičiūnaitę, Janiną Degutytę, Vytautą Karalių ir kt. Man teko klausyti literatūrai paskaitų apie tą patį dalyką, tačiau pas juos poezija dažnai tapdavo nepagaunama pakuštė ir be savo istorinio veido. Jonas Švoba tiksliai atskleidė dabartinių poetų krypties istoriškumą ir kaip jie įsirikuoja mūsų tautos kultūros istorijon. Tai vertingas darbas, kuris prašoka tos išvykos ribas.

Ponas Sarka po paskaitos papildė pranešimą apie Lietuvos poetus reikšmingomis nuotraukomis iš vyresnio rašytojo laidotuvių. Programai vadovavo mano tėvas Stasys Šimoliūnas.

Diena pasitaikė stebuklinga. Tai buvo graži viešnagė prie ežero. O kas svarbiau: tokie subūvimai įrodo, jog mūsų tauta turi gilius šaknis.

Saulius Šimoliūnas

VANDUO PABRANGO

Naujas lenkiškas juokas:
— Delko Varšuvoje vanduo pabrango?
— Dėlto, kad gyventojai turi vandens pilnas burnas turėti.

T. IVANAUSKAS

BENDRAI APIE PAUKŠČIUS

SUGEBĖJIMAI SKRAIDYTI

21

Jos net įlenda į tvartą pro atdaras duris, tačiau vis dairosi, kad jų kas nors ten ne užklyptų, ir kiekvienu momentu yra pasiruošusios iškristi. Bet toks pasitikėjimas žmogum trunka tik tol, kol vieną jų išlinka nelaimė. Pakanka paleisti į jas tik vieną sūvij, ir visos kaip mat išsisklaido, o jei kuri jų būna nušaujama, tai visa gauda, pakilusi į orą, suka ratą ir napoliaujamai karkia, žartytum reikšdama pasipiktinimą, kad žudomas toks vertingas paukštis. Mat, varnos yra labai solidarios, labai vieningos; ir atrodo, kad vieną jų ištikusi nelaimė, yra visos varniškos padermės nelaimė. Po tokio nuotykiu jos vengia šio kiemo ilgą laiką; kartais nesirodo kelias savaites ar net ilgiau. Miesteliuose jos dar labiau pasitiki žmogumi negu ūkiuose. Jos tupinėja ant stogų bei tvorų, žvilgčioja į priebučius, vaikštinaija šaligatviais ir neskuba trauktis praeivini iš kelio. Atrodo, kad jos pažįsta kiekvieną šeimnininkę, žino, kur ji laiko savo vietas, paršiuoka ar karvę. Jos laukia momento, kada šeimnininkė, pilnu pamazgų kibiru nešina, eis jo išpilti į šiukšlių duobę, ir, dar jai nepasišalinus, puola visu būriu stverti gardžių karnių. O turgaus diena tai jau tikra

tis, nes jos, nužiūrėjusios tinkamą momentą, kai vairininkai yra užimti silių galuose, ima šeimnininkauti jų palapinėse, pastatytose silių vidury, ir vagia ten sukrautas maisto atsargas. Ypač skundžiasi jie Vilkijos ir Veliuonos varnonis, nes jos esančios jūzilius ir pagarsėjusios kaip kai kurių miestų vagiliai. Norėdami nuo tų varnų apsiginti, sielininkai iš anksto turi pasiruošę akmenų krūveles ir ima jais vagiles svaidyti.

Vieną kartą man teko matyti tokį varnos žygį: netoli Kauno, Marvo laukuose, moterys sėjo agurkus, padėjusios nušaliai savo pintines su užkandžiais ir užimtos darbu, nekėipė dėmesio į vaikščiojančias aplinkui varnas. Staiga varna nutūpė netoli vienos pintinės, prisitartino prie jos ir ėmė domėtis jos turiniu. Pirmiausia ji ištraukė iš ten skarą, paskui stvėrė į popierių suvyniotą daiktą. Ten pasirodė buvęs darbininkės užkandis — dvi riekelės duonos ir tarp jų sūrio griežinėlis. Varna ištraukė sūrį ir, duoną palikusi, iš savo laimikiu nuskrido į artimą miškelį. Tat matome, kaip varnos puikiai išstudijavusios žmogaus papročius.

Iš šuns varna moka gudriai atimti jo karnį, ir atrodo, kad Lafonteno pasaka apie tai, kad lapė atėmė iš varnos sūrį, yra nepagrįsta. Išvysusi šunį, kaulu nešina, varna nepaleidžia jo iš akių, nutupia greta ant sniego, vėl paskrenda, laukdama nors trumpo momento, kada šuo paleis kaulį iš savo dantų. Tada ji nedelsia

varnų šventė. Jos nepasitenkina arklų mėšlu ir pabertais grūdais, nutaikiusios tinkamą momentą, tupia į vežimus ir moka pastverti ten ką nors gero, pvz., varškės, kiaušinių.

Varna yra sumani, atsargi, bet kartu ir akiplėša, ypač ten, kur nemato pavojaus. Sielininkai man pasakojo, kad, plaukdami Nemunu, jie turi varnų saugą — jai užtenka poros sekundžių pagrobti šuns karnį.

Kartais varna mėgsta žaisti: nešamą daiktą paleidžia ore ir vėl jį pagauna. Taip žaisdama ji neretai išmuša langą, nes aukštai paleistas sunkus daiktas įgauna didelį greitį, o krisdamas įstrizta linija dažnai pataiko į langą arba į stiklinį stogą. Kitas šių paukščių mėgstamas žaidimas tai lenktynės ore su visokiais plėšriais paukščiais: suopiais, ereliais, sakalais. Dažniausiai šį žaidimą galima matyti gražiomis ankstyvo rudens dienomis, kai vyksta plėšriųjų paukščių traukimai. Varna, pamatčius suopį, spirale stengiasi pasiekti jo aukštį ir puola jį, bet suopis vikriai išsisuka. Varna, padariusi posūkį, vėl puola. Tai trunka kartais išties pusvalandžiūs. Atrodo, kad šis žaidimas yra malonus ir varnai, ir jos partneriui.

Varnos laikosi ne tokiais dideliais būriais, kaip kovai ar kuosos, o tik poromis arba mažais pulkeliais, bet tai nekluduoja joms, ypač traukimo metu, prisidėti prie kovų ar kuosų, o kartais net ir prie varnėjų. Matyt, draugystė su šiais paukščiais

joms maloni. Bet prie dvėselienos jos kai kada susipačia tirštais pulkais, taip kad net pačios dvėselienos nebūna matyti. Tarp jų maišosi margosios šarkos ir juodi kaip anglis krankliai. Kartkartėmis viena kita varna žvarbiai karkdama šoktelia aukštyn, nes ji, matyt, būna įkyrėjusi čia pat esančiam krankliui, ir šis gerokai jai žnybtelia.

Varnos domisi visu kuo, jų smalsumas esti nepasotinamas. Auginamos namie, jos turi susipažinti su kiekvienu daiktu, ypač jeigu jis yra spalvotas ir blizgantis. Medžiojant šis varnų smalsumas kartais būna net įkyrus: pasidarai palapinę ir tykai iš ten kokį paukštį ar žvėrį. Užskrudusi varna tuoj susidomi, pakimba ore ir ima skelbti naujieną visai apylinkei. Tuoj atskrenda antra, susirenka daugiau, ir visos kelia triukšmą, išduodamos medžiotojo paslaptį. Lygiai taip jos įgrįsta pelėdai ir ypač apuokui: apspinta jį iš visų pusių, iš pradžių skraido, o paskui nutupia artimuos medžiuose. Apuokui įgrįsta jų triukšmas iki gyvo kaulo, ir jis, metęs savo ramią vietele, neria į tankumyną, norėdamas atsikratyti tų juodųjų rėksnių.

Gal būtų, labiausiai varnos nekenčia vanago, ypač vištvanagio. Tiesa, vanagas nelabai jų bijo, nes, turėdamas greitus sparnus, sugeha ūmai nuo jų pasprukti. bet jos yra įkyrios, trukdo jam medžioti ir įgrįsta savo nepaliaujamais rikšmais. Antai vanagas, nutaikęs proga, artimame kieme stveria vištą ir gabenasi ją į ramią

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kita laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-9012

Telef.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: 1. HEmlock 4-5849
Rezid.: 398-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antrad., penktadienį nuo 1-5, treč.
ir šeštad. tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758
DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.
Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antrad., penkt. 10-4, ir
šeštad. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN--EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Val. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak.,
antrad., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštad. nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS
Lietuviškai kalba
Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6198

VILNIAUS AKIMIRKOS

Rašo L. M.

Vilniuje buvau per tris kar-
tus: 1914/15 m. vienus metus,
1918 m. vieną savaitę ir 1941/
43 m. apie tris metus. Kiekvie-
ną kartą buvo skirtingos ap-
linkybės, skirtingos gyvenimo
sąlygos. Mėginsiu atvaizduoti
kai kuriuos įvykius iš tų laiko-
tarpų.

1914/15 m.

1914 metais baigiau pradinę
mokyklą ir buvau 10 metų vy-
ras. Motina vis kalbėdavo,
kad būti kunigėliu labai gar-
binga, atsidūsdavo ir sakėda-
vo, reikia labai daug pinigų.
Vieną dieną iš Vilniaus atva-
žiavo dėdė, pakalbėjo su tė-
vais ir man pasakė, kad rytoj
su dėde išvažiuoju. Į Vilnių
atvažiavau vakare, geležinke-
lių stotis pasirodė labai didelė,
o kai važiuovome vežiku gatvė-
mis, tai namai atrodė lyg iš
pasakų burtų karalystės. Dė-
dė, patikrines mano mokslo
žinias, pareiškė, kad per silp-
nas, paėmė "repetitorių" ir
po trijų mėnesių išlaikiau eg-

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvės)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna aprauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
JEI LANGAS BENT
15 INČŲ,
TAI GALIMA GAUTI
ORO VĖSINTUVĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pima-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Old MacDonald had a farm.
That's why the Peace Corps needs him.
The Peace Corps
Agricultural Desk
Washington, D. C. 20525
Please send me information.
Please send me an application.
Name _____
Address _____
City _____
State _____
Zip Code _____
Advertising contributed for the public good.

zaminus į Miesto mokyklos —
progimnazijos pirmą klasę.
Miesto mokyklų buvo rusai ir
lenkai, tik aš vienas žmudžin
— žemaitis, taip man dėdė
liepė užrašyti. Dėdė mėgdavo
po Vilnių pasivaikščioti, tai
ir mane vedžiojo.

Tuoį susipažinau su Gedi-
mino kalnu ir pilimi, Aušros
Vartais, Žvėrynu, Antakalniu,
muziejais ir rudenop Vilnius
nebeatrodė toks baisiai didelis,
o dėdė vis pasakodavo apie
Vilniaus grožybes, praeitį ir
kad tai Lietuvos sostinė. Aš su-
abejojau ir dėdei pasakiau,
kad čia tik rusai ir lenkai. Kar-
tą žiemos metu, vieną vakarą,
dėdė liepė apsirėdyti ir išėjo-
me. Netoli Aušros Vartų įėjo-
me į vieną namą, kur buvo la-
bai daug žmonių. Mane labai
nustebino, kad išgirdau lietu-
viškai kalbant. Vidury buvo
eglutė, kas tai lietuviškai dai-
navo, sakė eilėraščius tik apie
Lietuvą. Iš to susijaudinimo
per skruostus nubėgo keletas
ašarų. Dėdė pasakė: "Ar čia
ne Lietuva?"

1914 metais rudenop, nese-
nai prasidėjus rusų — vokie-
čių karui, su dėde ėjome per
geležinkelio tiltą. Apačioje
pamatėme nepaprastą vaizdą.
Ant atsarginių bėgių, kurių
buvo virš 10, stovėjo ešalonai
traukinių. Visuose vagonuose
kareiviai ir arkliai. Dėdė pa-
aiškino, kad tai kazokai. Ge-
rai įsižiūrėjus, pamačiau, kad
šiek tiek skirtinga uniforma.
Vieni iš jų turėjo prie kelnų
sonų raudonas juostas, kiti —
mėlynas, tretii — geltonas. Dė-
dė paaiškina, jog tai Ukrai-
nos, Dono, ir Uralo kazokai,
o tie skirtingai apsirėdę, su
labai išpuoštomis kepurėmis,
išmargintomis krūtinėmis —
Kaukazo kazokai. Bendrai at-
rodė labai gražiai. Aš dėdės
paklausiau, o kas tie kazokai,
tai dėdė stendamas aiškino,
kad tai tokie žmonės, kurie
moka labai gerai joti, drąsūs,
moka taikliai kirsti kardu ir
gerai valdyti durklą. Tik daug
vėliau sužinojau, kad mano
dėdė, kuris atrodė viską žino
(net buvęs klieriku), mažai
žinojo apie kazokus. Tų kazokų
daugiau niekas nematė.
Žmonės kalbėjo, kad vokie-
čiai pralaužė rusų frontą, su-
grūdė rusus ir kazokus į balas
ir visus išnaikino. Kokie tai
likučiai kazokų pasirodė prie
Sartų ežero, netoli Dusėtų, bet
vokiečiai pastoję jiems kelią,
per ežerą plaukė ir visi pas-
kendo.

1918 m.

1918 m. grįžau iš Rusijos ir
važiuavau stačiai į Vilnių su
mintimi atrasti dėdė. Vilniuje
patalpino į karantinę, anol
vokiečių apvalyti nuo rusiškų
utelių. Po 5 dienų, kaip jau
keletą kartų praėjom karštus
garus, su kitu vilniškiu nuta-
fėm slapta išėiti į miestą. Vi-
sų pirma ėjome ieškoti mano
dėdės, bet ten radome įsikū-
rusius vokiečius. Vaisšėioda-
mi gatvėmis matėme vokiečių
kariuomenės dalinius ir žan-
darus. Buvo labai didelis skir-
tumas. Rusai buvo nuskurę,
susmukę, o čia gražiai apsi-
rėmę, žygiuoja savimi pasiti-
kėdami. Abu nieko neradę,
tuo pačiu keliu grįžome į ka-
rantinę. Sekančią dieną atėjo
studentas, visus lietuvius mok-
sėivius išvadavo iš karantino
ir nuvedė prie Aušros Vartų į
mokinių bendrabutį. Mūsų bu-
vo apie 30. Sekančią dieną
atėjo kun. Bučys, visus ap-
klansinėjo, davė bilietą į
Tauragę ir laišką klebonui Sta-
sionioniui, kad padėtų nuva-
žiuoti pas tėvus. Stolyje, mi-
nulės tikslumu, atėjo trauki-
nys, suvakė garvežys ir pa-
likau Vilnių.

Naturalios dujos gali turėti savyje drėgmės, kuri pašalinama specia-
liu chemikalu, vadinamu glykoliu. Technikas apžiūri tos medžia-
gos tanką.

1941/43 m.

1941 m. vasarą vokiečiai
kaip uraganas nusivijo rusus į
rytus. Važiuoju į Vilnių. Visa
vietos administracija lietuvių,
bet jaučiamas griežtas vokie-
čių dirigavimas. Vokiečių kariu-
omenės beveik kaip nėra,
tik labai daug "geštapo" sau-
gumo policijos. Vieną kartą
dienos metu apie 12 — 1 v. ei-
damas Gedimino prospektu
nuo katedros, vienoje gatvė-
lėje pasigirdo du revolverio šū-
viai. Pažvelgus pamatėme,
kaip jaunas vyrukas persoko
tvorą ir nubėgo, o gatvelėje
pasiliko gulėti vokiečias nacio
uniformoj. Tuoį atbėgo lietu-
viai policininkai, prisirinko
žioplių. Vienas iš policininkų
pasakė, kad visi dingtų, nes
turi ateiti vokiečių policija,
kuri nežinia ką čia gali pada-
ryti. Per porą sekundžių visi
dingo. Vėliau vokiečiai surin-
ko apie šimtą lenkų ir sušau-
dė, įtarė, kad tai lenkų po-
grindžio darbas.

Kitą kartą, Jogailos ir Gedi-
mino gatvių kampe pamatėme
nepaprastą vaizdą. Jogailos
gatvė atvažiavo apie 20 sunk-
vežiminių su lietuvių kareiviais,
kuriuos lydėjo karinė vokie-
čių policija. Vyrai saukė lai
gyvuoja Lietuva, sudiev bro-
liai ir panašiai. Buvo aišku,
kad čia naujai susikūrusi Lie-
tuvos kariuomenė — vadinami
"plechavičiukai". Tik ke-
letą mėnesių atgal, vokiečiai
leido kurti lietuvišką kariuo-
menę, o dabar staiga nugink-
lavo, nemažai sušaudė, kiti iš-
bėgo, o pagautus kur tai vežė.
Tas vokiečių veiksmas buvo
toks kvaflas ir beprasmiškas, kad
ki šiai dienai negalima supras-
ti. Po to, lietuvių ūpas nukri-
to, pasirodė, kad vokiečių
naciai ne ką geresni už rusų
komunistus.

1943 m. pavasarį jau visi ži-
nojome, kad vokiečių perga-
lingą žygį sustabdė prie Mask-
vos dideli šaltiniai, o prie Sta-
lingrado šalčiai ir begalinės
sniego pusnys. Tuose pusny-
nuose žuvo beveik visa tos sri-
ties kariuomenė. Vieną rytą
išėjau į Jogailos gatvę ir žiū-
riu, kad begalybės keistų vien-
kinkinių vežimėlių, dar keistes-
ni žmonės, elgetos, skurdžiai.
Bendrai žmonės, arkliai,
vežimukai rodė neturtą ir pro-
letariatą. Tuoį supratau, kad
tai "Didžiosios Tėvynės" pilie-
čiai. Jie sakėsi, kad nuo Mins-
ko, kad rusai komunistai už-

VALERIJA PETRAUSKAS - PETERS
Pagal tėvus Kulish
Gyv. 10719 So. Prairie
Mirė 1969 m. liepos 6 d.,
4:40 val. ryto, sulaukusi 74 me-
tu amžiaus. Gimusi Lawrence,
Mass.
Paliko nuliūdę: duktė Aldo-
na Torok, žmona William; sū-
nus Albert Peters, marti Char-
lotte, anukė Cheryl Torok, se-
suo Julia Sadulis, brolis Tho-
mas Kulish ir jo žmona Ceal,
dukterė Julia Hawkins ir jos
vyras Garland, sūnenas Edward
Kulish ir jo žmona Shirley ir
kiti giminės, draugai ir pažis-
tami.
Vėlonė buvo mirusio Petro
žmona.
Kūnas bus pašarvotas pima-
dienį, liepos 7 dieną 7 val. vak.
Leonard koplyčioje, 10821 So.
Michigan Ave.
Laidotuvis įvyks trečadienį,
liepos 9 d. 10:30 val. ryto bus
lydimas iš koplyčios į Lietuvių
Tautines kapines.
Visi a. a. Valerijos Petraus-
kas giminės, draugai ir pažis-
tami nuosirdžiai kviečiami daly-
vauti laidotuviuose ir suteikti jai
paskutinį patarnavimą ir atsi-
veiklinimą.
Nuliūdę lieka:
Vaikai ir giminės.
Laidotuvius Direktoriat Leonard Bukauskas ir Sūnus. Tel.
CO 4-2228.

DON'T set his world on fire

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Liekumumo arba lūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vainikai, antika-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Associacijoms

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

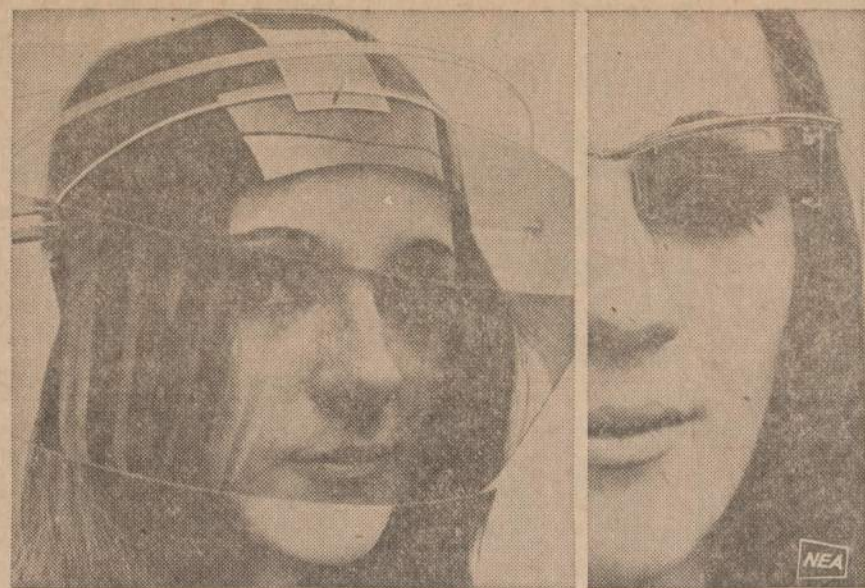
LACKAWICZ IR SŪNUS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE
5 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, JULY 7, 1969

Nuo saulės spindulių apsaugoti moterys nešioja įvairiausio stiliaus akinius. Kairėje stiklas dengia visą veidą, o dešinėje — akiniai, kurie vietoje stiklo turi staurus grotelius. Sakoma, kad su jais ypač gerai važiuoti naktį automobiliu. Jie apsaugo akis nuo prieš atvažiuojančių mašinių lempų.

GRAŽIAI TVARKO CHICAGO SAVINGS

Chicago Taupymo bendrovė esanti 6245 So. Western Ave. vadovaujama visuomenininko John Pakel, Sr., žengia pirmyn. Sakau visuomenininko John Pakel dėl to, kad jis yra tikrai pasišventęs lietuvių visuomenininkas. Nėra tokių lietuviškų reikalų, prie kurių Jonas atsisakytų prisidėti. Nėra jokio lietuviško parengimo bei banketo, kad John Pakel neturėtų užpirkęs stalo ar dviejų savo artimiesiems ar bendrovės nariams.

John Pakel turi labai gražią vasarvietę, puikų namą su maudynėmis, kur jis praleidžia savo laisvalaikį. Jis grįžo iš vasarvietės esančios Lake of Four Seasons, Indianoj, kad galėtų dalyvauti Gintaro debiutančių baliuje. Taip pat senai su šeima ir draugais dalyvavo vyskupo Dekso bankete, Martiniue restorane. John Pakel, būdamas statybos kontraktorium, yra pastatęs Chicagoje daug namų, daugiausia Marquette Parke.

1938 m. pradėjęs vadovauti

Chicago Taupymo bendrovei, jis pareiškė, kad Marquette Parkas yra Chicago lietuvių sostinė ir per daugel metų stengėsi duoti lietuviams geriausių finansinį patarnavimą. Pastatė gražų ir modernišką pastatą Chicago Taupymo bendrovei, įrengė elevatorių žmoniems kelti aukštyn ir žemyn, tubų sistemą kasoms pristatinti pinigų saugiausiu būdu, taip pat įrengė net dvi automobiliams pastatyti aikštes.

John Pakel turi labai tvirtą "dešinę ranką", būtent savo marčią Philomeną Pakel, kuri yra išaugusi kartu su Chicago Taupymo bendrove. Ji eina bendrovės raštininkės pareigas ir yra pirmoji vicepirmininkė. Ji savo gabumais yra nustebinusi daug taupymo bendrovių pareigūnų, atsakydama į visokius klausimus. Likusi našle, pavyzdin-gai auklėja šeimą ir atlieka didelę dalį taupymo bendrovės reikalų.

Dabar Chicago Taupymo bendrovė savo klientų greitesniam aptarnavimui turi vieną iš geriausių skaičiavimo sistemų, vadinamą "On Line".

Pradedant liepos mėnesiu, nuošimčiai ant visų taupymo knygelių bus priskaitomi kasdien ir išmokami kas trys mėnesiai.

W. B. Sebastian

POLICIJOJ GALIMA SUSIKALBĖTI LIETUVIŠKAI

Šių metų liepos 1 d., parašęs ir pasirašęs policijai skundą, nuvykau į Chicago policijos centrą, esantį 1121 S. State St.

Viduje pirmą sutikę policijos valdininką paklausiau, kur aš galėčiau įteikti rankose laikomą skundą. Iš kalbos jis suprato, kad nesu čia gimęs, ir manęs paklausė:

— Ar esi lietuvis?

— Taip, — jam atsakiau.

— Tai kalbėkime lietuviškai, — jis man pasiūlė. Mudu ir kalbėjome lietuviškai. Aš jam trumpai papasakojau, kas man labiausiai rūpėjo. Jis suprato ir mane nusivedė į vieną skyrį, kuriame pasitaręs su ten budinčiu tarnautoju man paaiškino, kad bus geriausia, jeigu aš paskambinsiu tokiu telefonu: PO 5 - 1313, ir paprašysiu atsiųsti policijos patrulį, kuris vietoje viską išaiškins.

Parėjęs namo, sekančią dieną paskambinau policijai PO 5 - 1313. Atsiliepė budintis policijos valdininkas ir manęs tuojau paklausė, kokios aš tautybės. Jam pasisakiau, kad esu lietuvis.

— Tai sakyk lietuviškai, ko nori, aš viską suprantu, — jis pats man tarė.

Išdėčiau policijos tarnauti visą reikalą, o už kelių minučių du patruliuojantieji policininkai atvyko į nurodytą vietą. Jiems išdėčiau savo skundą, kuriam jie davė eiga.

Man niekad anksčiau į galvą nebuvo atėjusi mintis, kad Chicagoje, pačiame didžiausiam Amerikos pramonės ir

susisiekimo centre, galėčiau iškviešti policiją lietuviškai. Turiu pasakyti, kad lietuviškai kalbantieji policininkai buvo mandagūs. Savo pareigas atliko ir kiti policininkai.

Man kyla mintis, ar aš galėčiau taip gražiai lietuviškai susikalbėti su policijos tarnautojais rusų okupuotoje Lietuvoje?

V. Z.

7,137 Romos kunigai prašė leidimo vesti

Vatikano sluoksniuose patirta, kad 1963 metų 7,137 Romos katalikų kunigai prašė leidimo vesti ir leidimų prašančiųjų skaičius kasmet didėja. Iš diocезinių kunigų gauta 3,330 prašymų, iš kurių patenkinti 2,949; iš religinių ordinų (vienuolių) prašė 3,807; leidimą gavo 2,703.

Prašymų leisti apsivesti žymiai padaugėjo po to, kai praėjusio mėnesio vienas iš popiežiaus artimiausiųjų monsinjoras Giovanni Musante, 49, atsisakė kunigybės ir apsivedė.

Negrų vado balsas

Dr. J. Jackson, daugiau kaip 6 milijonus narių ir apie 30,000 bažnyčių turinčios negrų baptistų konvencijos prezidentas, kurio organizacijos centras yra Chicagoje, pareiškė, kad "negalima kaltinti prezidento Nixono dėl integracijos sulėtėjimo, kol neapkaltsime separatistų (negrų), kurie siekia juodųjų segregacijos".

Dr. Jackson sukritikavo tokius reikalavimus, kaip "juodųjų studijų programų ir atskirų juodiesiems dormitorijų universitetuose bei kolegijose. Jis taip pat pasisakė prieš kovingųjų juodžių reikalavimą iš bažnyčių 500 milijonų "reparacijų".

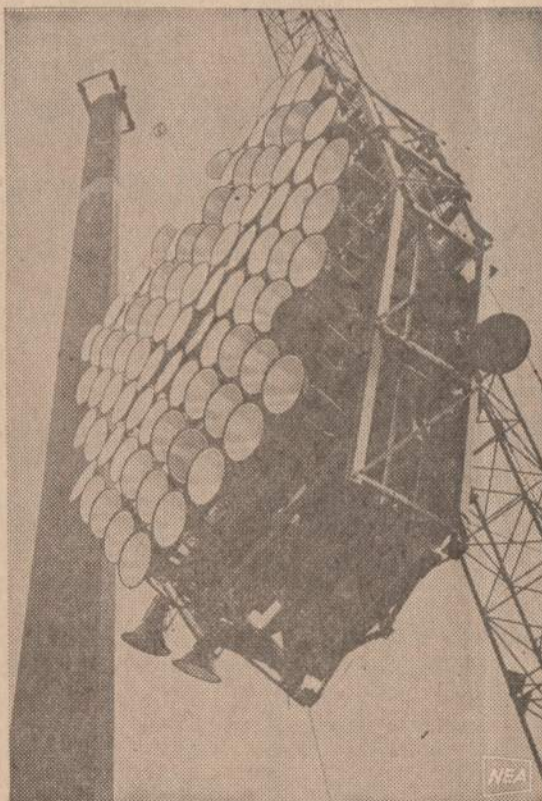
Jackson pasakė: "Negrai vergai atleido savo ponams už prieš gentkartes padarytas neteisėbes ir tos neteisėbės negali būti vėl prikeltos politiniais sumetimais šiandien."

Daugelis negrų šiandien skelbia tą pačią evangeliją kaip ir Ku Klux Klanas ir visa tai turi liautis!"

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

"Didysis Jonas" 1,456 pėdų

Aukščiausias Chicagoje dangoraižis John Hancock, turįs lygiai 100 aukštų neužilgo pajūgės iki 1,456 pėdų. Šiuo metu ant John Hancock stogo statoma 349 pėdų aukšta antena, per kurią nuo ateinančio spalio 1 dienos bus transliuojami televizijos (TV) kanalai 2, 5, 9, 32 ir du nauji kanalai 38 ir 44. John Hancock namas yra vadinamas "Big John".

Stuttgarto sporto stadione įrengiamos naujos lempos. Tokios keturios stiprių lempų keikės reikalingos televizijos kameroms, kurios perduoda įvairių sporto šakų transliacijas.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

JANITORIUS
SKOKIE MOKYKLAI
GERAS ATLYGINIMAS.
PASTOVIAI.
THE HEBREW COLLEGE
CO 7-9800

Konduktorius kišenavagis

Suimtas CTA traukinėly "L" konduktorius Albert Robinson, 28, juodis, apkalntas pavogęs iš keleivio du dolerius. Padažnęjus apiplėšimams ir kišenių apkraustymams Howard Street traukinėlio linijoje, detektyvas Riman Sopryck sėdosi į tuščią vagoną kaip keleivis, įsidėjo į kišenę dvi dolerines taip kad galai būtų aiškiai išsikisę ir nudavė miegantį. Konduktorius dolerines greit pamatė, bet teisme aiškiai jį pasakė ant grindų "nukritusias".

Kaip išsikelti į priemiesčius

Organizacija "Chicago konferencija religijos ir rasės reikalams", 116 S. Michigan Ave. išleido ir nemokamai platina pamfletą su pamokymais, kaip negrų šeimos gali nusipirkti namus priemiesčiuose. Knygėlėje aiškinama, ka šeima turi žinoti apie kainas, mokesčius, zonas, transportaciją ir kitos svarbios informacijos, reikalingos namus perkant.

Apsimoka negerbti

Illinojaus likerų krautuvių sąjungos direktorius Morton Siegel pasakė, kad Illinojaus gerikai greit, turės mokėti po 40 ir 50 centų daugiau už kiekvieną galioną penktadalį, burbono ir skocų. Už alaus 6 skardinėlių paketą taip pat teks mokėti nuo 5 iki 10 centų brangiau. Nujaučiame, kad tatai žymiai atsilieps į mūsų biznį Illinojų", pastebėjo Siegelis.

Neduoda pinigų

Didžiosios Chicago bažnyčių federacijos taryba atmetė karingųjų juodukų reikalavimą duoti jiems \$30,000 ir parodyti savo finansinių pajamų knygas.

Tarybos priimtoji rezoliucijoje sakoma: "Reikia suprasti, kad federacija yra pavieniųjų narių (bažnyčių) sąjunga ir savų pajamų neturi, pati būdama priklausoma nuo denominacijų".

TRUMPAI

— Marcelė Misiūnienė, gimusi Snyder, liepos 2 d. buvo palaidota kazimierinėse. Ji gyveno 4236 S. Maplewood ir buvo pašarvota pas Eudeikį. Ji paliko du sūnus, dukrą Olympia Hoeller ir 16 anūkių.

— Antanina Zymantienė, gimusi Kaldytė, buvo palaidota kazimierinėse birželio 26 d. Ji paliko dukras Adelę Burton, Genevievę Rasinski, 8 anūkus ir 2 proanūkus.

— O. Dovydatienė, gyv. Brooklyne, N. Y., dėkoja Dr. A. J. Gusenui už gerai parašytą knygą "Dantys" Knygoje yra praktiški nurodymai, kaip reikia dantis prižiūrėti, kad negestų. Knyga galima gauti Naujienose. Kietais viršeliais kainuoja \$4.00, o su minkštais galima gauti ir už \$3.00.

— Įdomiame J. Viliušio straipsnyje apie Montrealio kooperatyvo "Litas" veiklą įsi-brovė nemaloni klaida. Pirmos skilties viduryje atspausdinta "7,000 dolerių", o turėjo būti "2,000". Trečios skilties pabaigoje neteisingai atspausdinta Me-celio pavardė. Kooperatyvinė prancūzų organizacija vadi-

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALŲS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

- NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
- PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
- PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

HOME INSURANCE

Call: Frank Zopolis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav.

Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.

5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775

(Currency Exchange Įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTŪRA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išmokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

DAŽYMAS

Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.

I. RUDIS Tel. CL 4-1050

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRĄSTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

AMERICAN TRAVEL SERVICE

WALTER RASK, prezidentas

9727 So. WESTERN AVE.,
Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

Pardavinėjame lėktuvų, laivų, traukiniu bilietus ir paruošiam kelionių dokumentus į visus pasaulio krāstus. Pildome aplikacijas tiems, kurie ateinančiais metais norėtų porą mėnesių praleisti Lietuvoje pas gimines.

nosios "Caisse Populaire". Kanados kredito unijos monopolinė organizacija vadinasi "CURA" o ne "CUNA" ir mirė, kaip visi žinome, J. Kardelis, o ne Karvelis.

ERDVUS 5 ir 6 kamb., medinis. Rūsys, verandos, garažas. \$17,500.

3 PO 5 KAMB., mūro ir medžio namas su garazu ant platus sklypo Brighton Parke. \$23,000.

9 METŲ MODERNUS, 2 po 5 1/2 kamb. Atskiras garo šildymas, rūsys, garažas. Marquette Parke. \$39,900.

MAISTO KRAUTUVES su namais ar nuomoti.

SIMAITIS REALTY

INCOME TAX SERVICE

2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE

4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiasių nuosavybių pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir lūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki bla-ka. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 69th STREET
PProspect 8-5454

MAŠTANCIAM ŽMOGUI

7 DIDELIŲ kamb. mūras. Naujas garo šildymas, air conditioned. Uždaryti porčiai. Garažas. Porų blokų nuo Marquette Parke. \$21,000.

ARTI 59-tos Pulaski 4 kamb. švarus namas. Platus 30 pėdų sklypas. \$11,900.

PAVELDĖTAS, gražus 2 butų mūras. Naujas garo šildymas, garažas. Tuoj galima užimti. Arti ofiso. \$27,900.

APIE 79-tą už Cicero, modernus 10 metų "by level". 3 miegamieji. Žaidimo kambarys. Centrinis oro vėšimas. Tuoj pamatykite. Pigus. \$24,000.

5 1/2 KAMB. 6 metų mūras, platus lotas, modernus didelis namas arti mūsų. \$17,900.

APARTAMENTINIS MŪRAS, 2 aukštų, 2 blokal nuo Marquette Parke. Imokėti \$20,000. Pajamų \$14,000.

4 BUTŲ MŪRAS Gage Parke, geri gražūs butai, garažas. \$41,000.

LOTAS 30 PĖDŲ Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaiciavimai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING

Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudžime namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

S k a m b i n k i t

LA 1-6047 arba RO 2-8778

(Kainavimas veiltu, kreipkitės bet kada,

SVEIKINIMAS

DOMAS PETRELIS, gyv. 5242 So. Maplewood, lankė Chicagoj teisės mokyklą ir š. m. birželio mėn. ją baigė ir gavo teisės daktaro diplomą. Jaunam daktarui sėkmės!

PRIETELIUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduojamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicago lietuvių įstaiga, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILAMS

4 3/4% on investment accounts

5 1/4% mokama vienu metu certifikatams. Mažiausia \$9,000 ar daugiau

MOKAME NUO 1966 METŲ SPALIO 1 DIENOS

P pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antradi. ir penktadieni. 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai. 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.